

که اهداف آدم آن قدر کوچک نباشند که وقتی موفق شد، ببیند یک آدم کوتوله شده است!» بنابراین، هر قدر هم که موفقیت نسبی باشد، بهتر است که ما موفقیت را بزرگ و اساسی برای خودمان تعریف کنیم که خدای نکرده، آدم کوتوله نشویم و فقط دل به دنیای مادی نداده باشیم.

■ کمی درباره موضوع پژوهش خودتان برای ما و خواننده‌ها توضیح می‌دهید؟
موضوع من «مطالعه برخورد انقلابی در سه محور عدل، اتحاد و فتنه در دیدگاه حضرت علی (ع)» بود که تلاش کرده بودم رخدادهای بعد از خلافت حضرت را کاملاً استخراج و مطالعه کنم. اما در کل موضوع من سرکشی کردن به دنیایی بزرگ‌تر، نه با بی‌پروایی، بلکه با تحلیل و توصیف علمی بود که به پاسخ دادن به سؤالات بزرگ‌تر و چشیدن لذت واقعی علم منجر می‌شود...

■ گاهی که انسان برای رسیدن به هدفی تلاش می‌کند، با دیدن سختی‌ها ممکن است سست شود... حالا سؤال این است که: هدف شما از این پژوهش چه بوده است؟ چه چیزهایی باعث شد از این دلسردی‌ها و سستی‌ها دور بمانید؟

در هر مقطعی از زندگی این‌طور مشکلات وجود دارند. حتی دانشمندان نابغه هم گاهی به این‌طور مشکلات برمی‌خورند اما برای رسیدن به گنجی ارزشمند، انسان باید مار نگهبان آن را بکشد. آنگاه هدف ما در زندگی صحیح باشد، باید عاشقانه تلاش کنیم، چون شیرینی وصال، تلخی فراق را از بین می‌برد؛ هر چند سختی‌های پژوهش کردن هم لذت خودشان را دارند. به قول شعری که همیشه خودتان مثال می‌زیند:

«همه عمر در فراق بگذشت و سهل باشد// اگر احتمال دارد به قیامت اتصالی»

■ اگر زمان به گذشته برگردد، شما دوباره پژوهش کردن را با این همه سختی و شیرینی انتخاب می‌کنید؟

از هر کس بپرسید، می‌گوید کاش زمان برگردد و من بیشتر تلاش کنم. اما تجربه استادی است که اول امتحان می‌گیرد و بعد درس می‌دهد. با این همه، اگر برگردم قدم‌های محکم‌تری برمی‌دارم و پژوهش‌های بزرگ‌تری را انجام می‌دهم. البته ان‌شاءالله در آینده هم فرصت هست. به قول صائب تبریزی:

گفت و گو با امین شهبازی، پژوهشگر علوم اسلامی

در جست‌وجوی زندگی

امین شهبازی دانش‌آموز پیش‌دانشگاهی است. وی توانسته در شانزدهمین دوره جشنواره خوارزمی در گروه علوم انسانی و قرآن پژوهی، رتبه چهارم کشوری را کسب کند. در این شماره جوان ایرانی به سراغ امین رفتیم تا هم از حضورش در مرحله نیمه نهایی جشنواره خوارزمی برایمان بگوید، هم از پژوهش اسلامی البته امین در حال حاضر یک فعال فرهنگی - مذهبی هم محسوب می‌شود، چون با دوستانش پایگاهی مطالعاتی - اسلامی در سرای محله‌شان تأسیس کرده‌اند و...

■ اگر قصد داشته باشیم امین شهبازی را در یک جمله معرفی کنیم، خودتان چه می‌گویید؟

هر چند چیزی نمی‌داند، اما با کنجکاوی زیاد سعی دارد همه چیز را یاد بگیرد!

■ شاید برخی از خواننده‌های مجله ما اسم شما را شنیده باشند و شاید هم برخی‌ها نشنیده باشند... موفقیت‌های امین شهبازی به‌عنوان پژوهشگر در جشنواره خوارزمی و... قابل مشاهده بوده است. اما سؤال من این است که: شما به‌عنوان امین شهبازی موفقیت‌های مهم زندگی خود را در چه چیزهایی می‌دانید؟!

به‌نظر من موفقیت فقط کسب تندیس خوارزمی و مدال مسابقات نیست. موفقیت هر چه نزدیک‌تر شدن انسان به آرمان‌های زندگی است که نسبت به فهم هر کس می‌تواند متفاوت باشد. مثلاً شاید دعای خیر مادر برای کسی موفقیت باشد یا برای کسی دیگر، انجام دادن کاری برای اینکه مردم جهان بیشتر اسلام را بشناسند، موفقیت مهمی باشد. البته یاد می‌آید که قدیم‌ترها می‌گفتند: «خوب است

«آن چنان کز رفتن گل خار می ماند به جا/ از جوانی حسرت بسیار می ماند به جا».

■ یک مورد خاص که امین را برای من خاص می کند، این است که امین در تمامی این چند سال به من نشان داده است که یک شخصیت چند بعدی دارد... کمی در مورد بقیه برنامه های روزانه ات، به جز پژوهش کردن، برایمان بفرمایید.

من از بچگی به ورزش هایی چون تنیس روی میز و هندبال علاقه داشته ام و به صورت حرفه ای آن ها را آموزش دیده ام. در مسابقات هم شرکت می کنم در سال دوم دبیرستان هم در زمینه نانو کار کرده ام و با بچه های دانشگاه امیرکبیر کاری مشترک ارائه دادیم. آن سال جزو سال های لذت بخش زندگی ام بود. از طرف دیگر، در واحد فرهنگی کتابخانه سرای محله مان یک گروه مطالعات فرهنگی - دینی راه انداخته ایم.

■ گفتید کتابخانه سرای محله؟ دقیقاً آنجا چه کار می کنید؟

کار از آنجا شروع شد که چند دانش آموز دور هم جمع شدیم و شروع کردیم به معرفی آثار استادان بزرگ و کتاب هایشان را به مردم امانت می دادیم. بعد کار گسترش پیدا کرد و رسید به انتشار چندین و چند نشریه، کارگاه های آموزشی - دینی با حضور استادان و چاپ چند جلد کتاب.

■ تا حالا کسی به شما نگفته است، شما را چه به کار فرهنگی کردن؟ جواب شما در پاسخ چیست؟

تا دلنمان بخواهد گفته اند! افراد این طوری زیادند. اما برای تکان دادن سنگ های بزرگ، اول باید سنگ ریزه های اطرافش را جمع کرد. معمولاً جواب ما به این افراد این است که: «کاری که خیلی از بزرگ ترها نتوانستند یا وقت نکردند کامل و درست انجام بدهند، ما می توانیم به طور کامل انجام بدهیم.»

■ به نظر شما انسان موفق کیست؟ شما دوست دارید به کجا برسید و چه کار کنید؟

علامه جعفری (ره) تعریف زیبایی از انسان موفق در کتابشان دارند: «انسانی که با آگاهی از ارزش ها، اصول و هویت و نیز با آزادی شکوفا شده است، به اختیار خود بهترین راه را انتخاب می کند.»

خلاصه یعنی زندگی علمی... برای هر کاری که انجام می دهید، یک توضیح و توجیه

علمی - مذهبی دارید... برای هر رفتار و هر منش و هر فکر و...

■ در آن همه پیچ و خم پژوهش کردن... و تقریباً آن سی و چند منبعی که برای پژوهستان مطالعه کردید، چیزی به درد خودتان خورد؟ منظورم این است که جدا از جشنواره خوارزمی، پژوهش کردن چه ثمره ای برای خود امین شهبازی داشته است؟

واقعیتش همایش به درد خودم خورد فقط. توی این راه با افراد ارزشمندی آشنا شدم و افتخار داشتم کتابها و مقالات استادانی چون علامه جعفری را مطالعه کنم. شاید ورق به ورق که می گذشت، من هم عوض می شدم و با فهمی عمیق تر و اصیل تر ادامه می دادم و معنای واقعی علم و کلی چیزهای دیگر را درک می کردم.

■ توصیه ای برای دانش آموزای دیگر دارید؟

اگر قصد دارید این حس که «باید خیلی بیشتر بفهمم» را تجربه کنید، پژوهش بهترین گزینه است. پژوهش درهای زیادی را به روی شما باز می کند. خلاصه توصیه می کنم: «به سمت زندگی علمی حرکت کنید.»

■ مطلب دیگری هم برای گفتن دارید؟

نه! برای همه آرزوی توفیق و سرافرازی دارم. ■ الان وقت نماز است. اجازه هست از نمازخانه مدرسه شما استفاده کنیم؟

حتماً! اتفاقاً قصد داشتیم پیشنهاد بدهم.

قدمتان سرچشم!

کلید حل معما

باور کنید حتی اگه درس هم نخونیم، آب از آب تگون نمی خوره... اما واقعا هدف ما چیه؟ فقط گرفتن نمره ۲۰ یا اینکه علمی رو یاد بگیریم و فردا روزی بشیم کمک کشورمون؟ شاید خیلی از هم سن های من فکر کنن که چون الان درس های آکادمیک مدرسه به دردشون نخورده، علم فایده ای نداره. اما کلید حل معما همین پژوهشه! تو پژوهش هر چی رو که یاد می گیریم، مفهومش در وجود ما عمیق می شه و می تونیم تو صحبت ها، مقالات و زندگی مون ازشون استفاده کنیم. در واقع برگ برگ پژوهش کردن نگاه و انگیزه ای به زندگی می ده که لذتی وصف نشدنی داره.